

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/75/2018
Identifikačné číslo spisu: 6116010946
Dátum vydania rozhodnutia: 28.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. František Mozner
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6116010946.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci obvineného Ing. F. N. a spol. pre obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. a) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a iné na verejnom zasadnutí konanom 28. apríla 2020 v Bratislave o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. novembra 2017, sp. zn. 3To/66/2017, takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovuje, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. novembra 2017, sp. zn. 3To/66/2017, a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 3 Tr. por. porušený zákon v ustanoveniach § 193 ods. 1 písm. c), § 244 ods. 1 písm. c) a § 215 ods. 1 písm. b) Tr. por. v prospech obvinených Ing. F. N., Ing. F. U., Ing. U. U., Ing. F. O. a Ing. U. F..

II. Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušuje uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. novembra 2017, sp. zn. 3To/66/2017, ako aj uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica z 27. marca 2017, sp. zn. 4Tk/6/2016, a ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikazuje Okresnému súdu Banská Bystrica, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Okresný súd Banská Bystrica uznesením z 27. marca 2017, sp. zn. 4Tk/6/2016, podľa § 244 ods. 1 písm. c) Tr. por. v spojení s § 215 ods. 1 písm. b) Tr. por. zastavil trestné stíhanie obvinených Ing. F. N. a Ing. F. U.Y. v bodoch 1) a 2) pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák. formou účastníctva podľa § 21 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a v bode 3) pre obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa §

233 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. a) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., obvineného Ing. U. U. v bodoch 1) a 2) pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., obvineného U. F. v bode 1) pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a obvineného Ing. F. O. v bode 2) pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., ktorých sa mali dopustiť na tom skutkovom základe, že

1) najskôr Ing. F. U. ako štatutárny zástupca obchodnej spoločnosti F. X. G., s. r. o. so sídlom vo N., IČO: XX XXX XXX, po dohode s Ing. F. N., na základe mandátnej zmluvy z 18. decembra 2007 uzavretej medzi obchodnou spoločnosťou K. I., s. r. o., so sídlom v W., IČO: XX XXX XXX, v zastúpení Ing. F. N. ako mandantom a spoločnosťou F. X. G., s. r. o., v zastúpení Ing. F. U.E. ako mandatárom, poskytol členom predstavenstva akciovej spoločnosti, ktorej zakladateľom a jediným akcionárom je Fond národného majetku Slovenskej republiky s názvom N. S., a. s., so sídlom vo N., D. I. č. XX, IČO: XX XXX XXX (ďalej len „N. S., a. s.“) informácie k schéme obchodovania s emisnými kvótami a nepriaznivej situácii na trhu s emisnými kvótami, priebežne doplnené Ing. F. N. na obchodných stretnutiach, následne informovaní o vývoji trhových cien emisných kvót dňa 25. februára 2008 vo Zvolene Ing. U. U. ako člen predstavenstva a Ing. U. F. ako podpredseda predstavenstva akciovej spoločnosti N.Á. S., a. s. spoločne svojim podpisom uzavreli s Ing. F. N., štatutárnym zástupcom obchodnej spoločnosti K. I., s. r. o., so sídlom v W., M. A. XX, IČO: XX XXX XXX (ďalej len „K. I., s. r. o.“) kúpnu zmluvu č. B. a potvrdenie obchodu vo forme prílohy č. 1 k predmetnej kúpnej zmluve, ktorých predmetom bol odpredaj a následný prenos 141.000 ton emisných kvót typu EUA (obchodovateľné obdobie 2008 - 2012) medzi spoločnosťou N. S., a. s. ako predávajúcim a spoločnosťou K. I., s. r. o. ako kupujúcim v celkovej hodnote 846.000 eur, t. j. 6,00 eur za jednu emisnú kvótu, s dátumom dodania spresneným dodatkom č. 1 z 19. marca 2008 a dodatkom č. 2 z 15. mája 2008, na piaty pracovný deň odo dňa pridelenia emisných kvót Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, pričom referenčná burzová cena Komoditnej burzy Bratislava, a. s. za komoditu EUA dňa 26. februára 2008 predstavovala 20,71 eur, t. j. 2.920.110 eur za uvedené množstvo emisných kvót, bezprostredne po prevedení uvedeného množstva emisných kvót na účet spoločnosti K. I., s. r. o., vedený v Národnom registri emisných kvót Slovenskej republiky, zástupca K. I., s. r. o. previedol dňa 21. júla 2008 na spoločnosť Č., a. s., registrovanú v Českej republike 50.000 ton z celkového množstva takto získaných emisných kvót za sumu vo výške 1.040.000 eur, t. j. 20,80 eur za jednu emisnú kvótu a 90.000 ton emisných kvót za sumu vo výške 2.164.500 eur, t. j. 24,05 eur za jednu emisnú kvótu, teda rozdiel medzi hodnotami transakcie uvedeného množstva emisných kvót podľa referenčnej burzovej ceny predstavuje sumu vo výške najmenej 2.074.110 eur, uvedeným konaním Ing. U.D. U. a Ing. U. F., na základe usmernení a informácií poskytnutých k realizovanému obchodu Ing. F. U.E. a Ing. F. N., porušili všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovenú povinnosť spravovať cudzí majetok, a to ustanovenie čl. 4 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z., v súlade s ktorým je verejný funkcionár povinný pri výkone svojej funkcie presadzovať a chrániť verejný záujem a ustanovenie § 194 ods. 5 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, v súlade s ktorým sú členovia predstavenstva povinní vykonávať svoju pôsobnosť s náležitou starostlivosťou, ktorá zahŕňa povinnosť vykonávať ju s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej akcionárov, najmä sú povinní zaobstarať si a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia, zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach, ktorých prezradenie tretím osobám by mohlo spoločnosti spôsobiť škodu alebo ohroziť jej záujmy alebo záujmy jej akcionárov, a pri výkone svojej pôsobnosti nesmú uprednostňovať svoje záujmy, záujmy len niektorých akcionárov alebo záujmy tretích osôb pred záujmami spoločnosti, a spôsobili tak obchodnej spoločnosti N. S., a. s. škodu vo výške minimálne 2.074.110 eur,

2) na základe informácií poskytnutých Ing. F. U.E. ako zástupcom spoločnosti F. X. G., s. r. o. so sídlom vo N., IČO: XX XXX XXX, po dohode s Ing. F. N. a na základe vyššie označenej mandátnej zmluvy, týkajúcej sa nepriaznivého vývoja situácie na trhu s emisnými kvótami, priebežne doplnených Ing. F. N. na obchodných stretnutiach, informovaní o vývoji trhových cien emisných kvót dňa 15. júla 2008 vo N. Ing. U. U. ako člen predstavenstva a Ing. F. O. ako predseda predstavenstva akciovej

spoločnosti N. S., a. s. spoločne svojím podpisom uzavreli s Ing. F. N., štatutárnym zástupcom obchodnej spoločnosti K. I., s. r. o. kúpnu zmluvu č. B. a potvrdenie obchodu vo forme dodatku č. 1 k predmetnej kúpnej zmluve, ktorých predmetom bol odpredaj a následný prenos 87.000 ton emisných kvót typu EUA (obchodovateľné obdobie 2008 - 2012) medzi spoločnosťou N. S., a. s. ako predávajúcim a spoločnosťou K. I., s. r. o. ako kupujúcim v celkovej hodnote 522.000 eur, t. j. 6,00 eur za jednu emisnú kvótu, s dátumom dodania piaty pracovný deň odo dňa pridelenia emisných kvót Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, pričom referenčná burzová cena Komoditnej burzy Bratislava, a. s. za komoditu EUA dňa 15. júla 2008 predstavovala 26,20 eur, bezprostredne po prevedení uvedeného množstva emisných kvót na účet spoločnosti K. I., s. r. o., vedený v Národnom registri emisných kvót Slovenskej republiky, zástupca K. I., s. r. o. previedol dňa 22. júla 2008 na spoločnosť Č., a. s., registrovanú v Českej republike 87.000 ton takto získaných emisných kvót za sumu vo výške 2.114.100 eur, t. j. 24,30 eur za jednu emisnú kvótu, teda rozdiel medzi hodnotami transakcie uvedeného množstva emisných kvót predstavuje sumu vo výške najmenej 1.592.100 eur, uvedeným konaním Ing. U. U. a Ing. F. O., na základe usmernení a informácií poskytnutých k realizovanému obchodu Ing. F. U.E. a Ing. F. N., porušili všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovenú povinnosť spravovať cudzí majetok, a to ustanovenie čl. 4 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z., v súlade s ktorým je verejný funkcionár povinný pri výkone svojej funkcie presadzovať a chrániť verejný záujem a ustanovenie § 194 ods. 5 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, v súlade s ktorým sú členovia predstavenstva povinní vykonávať svoju pôsobnosť s náležitou starostlivosťou, ktorá zahŕňa povinnosť vykonávať ju s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej akcionárov, najmä sú povinní zaobstarať si a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia, zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach, ktorých prezradenie tretím osobám by mohlo spoločnosti spôsobiť škodu alebo ohroziť jej záujmy alebo záujmy jej akcionárov, a pri výkone svojej pôsobnosti nesmú uprednostňovať svoje záujmy, záujmy len niektorých akcionárov alebo záujmy tretích osôb pred záujmami spoločnosti, a spôsobili tak obchodnej spoločnosti N. S., a. s. škodu vo výške minimálne 1.592.100 eur,

3) Ing. F. U. a Ing. F. N., po vzájomnej dohode, v úmysle zatajiť existenciu príjmu z trestnej činnosti a zakryť príjem finančných prostriedkov z trestnej činnosti, najskôr v nezistenom čase a na nezistenom mieste vyhotovili, resp. zabezpečili vyhotovenie nasledovných dokumentov:

4) mandátnej zmluvy č. WMJ/001.01/2008 z 18. decembra 2007 uzavretej medzi obchodnou spoločnosťou K. I., s. r. o., v zastúpení Ing. F. N. ako mandantom a spoločnosťou F. X. G., s. r. o., v zastúpení Ing. F. U.E. ako mandatárom, ktorej predmetom je záväzok mandatára po dobu trvania zmluvného vzťahu vyvíjať poradenskú činnosť pri vytváraní obchodných schém s emisnými kvótami CO₂ a tiež činnosti smerujúce k realizácii kontraktov s emisnými kvótami,

5) dodatku č. 1 k predmetnej mandátnej zmluve z 11. januára 2008, ktorého predmetom je dohoda na cene služieb za činnosti vykonané v súvislosti so sprostredkovaním a realizáciou obchodov s klientom N. S., a. s. prevyšujúcej 47 % hrubej obchodnej marže dosiahnutej spoločnosťou K. I., s. r. o. pri realizovanom nákupe a predaji,

6) listiny s názvom „Prehľad realizovaných obchodov s klientom N. S., a. s., ktorou bola priznaná odmena za služby mandatára vo výške 1.961.142 eur,

7) faktúr č. 12008 z 29. júla 2008, č. 22008 z 29. júla 2008, č. 32008 z 29. júla 2008, č. 42008 z 29. júla 2008, vyhotovených v mene dodávateľa F. X. G., s. r. o. odberateľovi K. I., s. r. o. za služby mandatára, pričom súhrn základov dane uvádzaných v predmetných faktúrach predstavuje sumu vo výške 1.961.142 eur, následne na základe označených dokumentov zabezpečili menovaní v dobe od 29. júla 2008 do 12. augusta 2008 prevod príjmu z trestnej činnosti, a to finančných prostriedkov v celkovej výške 1.961.142 eur, získaných v súvislosti s nákupom emisných kvót a ich následným predajom spôsobom špecifikovaným v bode 1) a 2), najskôr z bankových účtov K. I., s. r. o., a to dňa 29. júla 2008 z účtu číslo XXXXXXXXXXX/XXXX v sumách 10.740 eur a 799.515 eur a dňa 12. augusta 2008 z účtu číslo XXXXXXXXXXX/XXXX v sumách 367.800 eur a 783.087 eur, na bankový účet číslo XXXXXXXXXXX/XXXX, zriadený v peňažnom ústave Tatra banka, a. s., evidovaný na majiteľa F. X. G., s. r. o., následne v dňoch od 29. júla 2008 do 15. augusta 2008, prostredníctvom bankového účtu číslo XXXXXXXXXXX/XXXX, zriadeného v peňažnom ústave Tatra banka, a. s., evidovanom na

majiteľa F. X. G., s. r. o., na základe platobných príkazov Ing. F. U.Y. boli realizované prevody týchto finančných prostriedkov jednak na účet zriadený v pobočke zahraničnej banky na majiteľa B. Ltd., registrovanej na Malte v sume 1.001.598 eur, ako aj na bankový účet číslo XXXXXXXXXXX/XXX, zriadený v peňažnom ústave Tatra banka, a. s., evidovaný na majiteľa F. X. G., s. r. o. v sume 200.000 eur a na bankový účet číslo XXXXXXXXXXX/XXXX, zriadený v peňažnom ústave Všeobecná úverová banka, a. s., evidovaný na majiteľa Ing. F. U.Y. v sume 750.000 eur, pričom žiadne služby mandátárom neboli poskytované, pretože dospel k záveru, že tieto skutky nie sú trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci

Prokurátor napadol uvedené uznesenie okresného súdu sťažnosťou, ktorú Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 29. novembra 2017, sp. zn. 3To/66/2017, podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol ako nedôvodnú.

8) Proti tomuto uzneseniu krajského súdu, ktorého rovnopis bol najneskôr, 28. januára 2018, doručený obvinenému Ing. F. U.Č.E., podal minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“) 3. júla 2018 na podnet generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) dovolanie v neprospech všetkých piatich obvinených, a to z dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por.

Minister spravodlivosti v odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku úvodom zdôraznil, že pokiaľ súd aplikuje postup podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. por., musí byť bez akýchkoľvek pochybností zistené, že skutok nenaplnia znaky skutkovej podstaty niektorého trestného činu, priestupku, iného správneho deliktu alebo disciplinárneho previnenia. Trestné stíhanie teda nie je možné pri predbežnom prejednaní obžaloby zastaviť, ak sa v spise nachádzajú minimálne dve skupiny dôkazov, ktoré si vzájomne odporujú - v predmetnej veci sa to týka potom predovšetkým otázky vzniku škody dotknutej obchodnej spoločnosti s ohľadom aj na zabezpečené znalecké posudky, ale aj na spôsob účtovania emisných kvót. Všetky dôkazy je potrebné vykonať na hlavnom pojednávaní za aktívnej účasti procesných strán (rešpektujúc zásadu kontradiktórnosti) a následne ich hodnotiť tak jednotlivo, ako aj vo vzájomnej spojitosti.

9) Ako pritom konštatoval minister spravodlivosti v podanom dovolaní ďalej, okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia v súvislosti so záverom, že spoločnosti N. S., a.s. nevznikla žiadna škoda (uvedená spoločnosť ani žiadnu náhradu škody nežiadala), poukázal jednak na znalecký posudok Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline (ďalej len „ÚSI“) zo 6. novembra 2015, č. 285/2015 (správne č. 286/2015, pozn.) vypracovaný na požiadanie uvedenej spoločnosti, a jednak na znalecký posudok č. 326/2014 znaleckej organizácie Znalex s. r. o. Zvolen (ďalej len „Znalex“) z 8. júla 2014, predložený obhajcom obvineného Ing. U. U.. Z druhého z uvedených posudkov má potom vyplývať, že realizáciou príslušných obchodov nevznikla vyššie menovanej spoločnosti žiadna škoda, táto bola do termínu získania finančných prostriedkov z predaja emisných kvót nelikvidná s reálnou hrozbou konkurzu, pričom vykonaný spôsob obchodovania s emisnými kvótami bol ekonomicky najvýhodnejší, najmenej rizikový a predaj emisných kvót za nižšiu ako referenčnú cenu nie je pre spoločnosť strata charakteru účtovného prípadu.

Vo vzťahu k predmetnému považoval minister spravodlivosti za potrebné v prvom rade poznamenať, že na s. 7 rozoberaného posudku sa uvádza, že podklady získané od žiadateľa boli kontrolované len po formálnej stránke s tým, že za vecnú stránku obsiahnutú v ekonomických a účtovných materiáloch zodpovedá zadávateľ. Ako druhú rozhodnú skutočnosť označil následne to, že konajúci okresný súd sa vôbec nevysporiadal so závermi znaleckého posudku č. 5/2013 znaleckej organizácie Expertízny a edukačný inštitút, Bratislava (ďalej len „EEI+“) z 11. októbra 2013, ktorá naopak konštatovala vznik škody v prípade dotknutej spoločnosti a zistila aj nesprávne účtovanie emisných kvót.

Krajský súd sa v rámci svojho dovolaním napadnutého uznesenia k ostatne zmieňovanému posudku vyjadril v tom smere, že naň nemožno prihliadať z dôvodu, že sa na jeho vypracovaní podieľal aj prof. Dr. Ing. G. M., DrSc., ktorý síce bol ku dňu jeho vypracovania zapísaný v zozname znalcov a bol

osobou oprávnenou konať v mene znaleckej organizácie, ale v čase, keď sa podieľal na jeho vypracovaní, v znaleckej organizácii zamestnaný nebol, pričom ani ministerstvo spravodlivosti neposkytlo jednoznačné stanovisko orgánom činným v trestnom konaní ohľadne toho, či sa uvedený znalec mohol podieľať na vypracovaní tohto znaleckého posudku.

S vyššie uvedeným názorom krajského súdu sa minister spravodlivosti nestotožňuje, a to s nasledovným odôvodnením. EEI+ bol ako záujmové združenie právnických osôb zapísaný k 4. februáru 2013, pričom od uvedeného dňa je osobou oprávnenou konať v jeho mene prof. Dr. Ing. G. M., DrSc. Z odpovede Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (odboru znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti) z 27. augusta 2015 o. i. vyplýva, že znalecká organizácia je záujmovým združením právnických osôb a osoba oprávnená konať v jej mene je jej štatutárom, čím je splnený predpoklad, aby takáto osoba mohla byť tiež osobou zodpovednou za výkon znaleckej činnosti znaleckej organizácie podľa § 6 ods. 1 písm. c) zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch (ďalej len „zákon č. 382/2004 Z. z.“). Zároveň sa ale bez ďalšieho nejedná o spoločníka právnickej osoby, jej člena, štátneho zamestnanca alebo zamestnanca v pracovnom pomere dohodnutom na neurčitý čas, spĺňajúceho predpoklady podľa § 6 ods. 1 písm. b) zákon č. 382/2004 Z. z. Vzťah podľa posledne uvedeného ustanovenia medzi znaleckou organizáciou a znalcom prof. Dr. Ing. G. M., DrSc. existuje až odo dňa 5. marca 2014, pričom ak by znalecká organizácia nemala v čase podania žiadosti o zápis takýto vzťah aspoň k trom iným osobám zapísaným v niektorom z odvetví príslušného odboru zoznamu znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, nebol by z jej strany splnený predpoklad na zápis. Vo vzťahu k druhej vete § 15 vyhlášky č. 490/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. a v súlade, s ktorou sa pri vypracovaní znaleckého úkonu uvedie, kto ho vypracoval a kto môže pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci osobne potvrdiť jeho správnosť a podať žiadané vysvetlenie, ministerstvo spravodlivosti napokon uviedlo, že § 15 predmetnej vyhlášky úzko súvisí s textom uvedeným v § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 382/2004 Z. z.

Z príslušnej právnej úpravy tak podľa ministra spravodlivosti nevyplýva, že znaleckú činnosť znaleckej organizácie by mohli vykonávať výlučne osoby vo vzťahu podľa § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 382/2004 Z. z., keďže táto problematika nie je exaktne upravená, čím je zároveň ponechaný pomerne široký priestor na interpretáciu. Prof. Dr. Ing. G. M., DrSc. je znalcom zapísaným v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov (oddiel na zápis znalcov, odbor: Ekonomika a manažment, odvetvie: Financie) od 3. júla 2001, a tak je nepochybne osobou s dostatočne vysokou odbornou spôsobilosťou, ktorá je predpokladom pre riadny výkon znaleckej činnosti. Zároveň je štatutárnym orgánom znaleckej organizácie a v súčasnosti aj osobou zodpovednou za výkon znaleckej činnosti, ktorou síce nebol v čase vypracovania relevantného úkonu znaleckej činnosti, avšak už v tom čase spĺňal všetky predpoklady na to, aby mohol túto funkciu vykonávať. Ak by sa však aj konajúce súdy nestotožnili s tým názorom, že znalecký posudok č. 5/2013 znaleckej organizácie EEI+ bol v trestnom konaní (ako zákonný dôkazný prostriedok) použiteľný, bolo ich povinnosťou pribrať do konania inú znaleckú organizáciu, nakoľko znalecký posudok č. 285/2015 ÚSI zo 6. novembra 2015 a znalecký posudok č. 326/2014 znaleckej organizácie Znalex z 8. júla 2014 nie sú objektívnymi dôkaznými prostriedkami a nedávajú odpovede na všetky dôležité otázky z pohľadu riadneho objasnenia veci.

Minister spravodlivosti v podanom dovolaní vyjadril nesúhlas ďalej i s tým vyjadrením krajského súdu, že ak sa obžaloba vo svojom návrhu odvoláva aj na ustanovenia iného právneho predpisu (t. j. nielen Trestný zákon), ktorý mali obvinení v súvislosti s protiprávnym konaním porušiť, ide o tzv. blanketnú normu, ktorej neaplikovateľnosť spochybňuje postavenie obvinených pred súd, pretože im neumožňuje uplatniť všetky práva súvisiace s právom na obhajobu a spravodlivý súdny proces. Platí ale, že konanie aj následok v rámci obchodnoprávneho záväzkového vzťahu, ktorý má vo svojej podstate súkromnoprávny základ, sa po naplnení všetkých zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu v dôsledku porušenia príslušného chráneného záujmu štátu stáva súčasťou (verejnoprávneho) trestnoprávneho vzťahu medzi páchatelom a štátom, a tak i v posudzovanom prípade ide jednoznačne o vzťahy s charakterom trestnoprávnym.

Vo vzťahu k selektívnemu prístupu vyvodenia trestnoprávnej zodpovednosti len voči niektorým členom

predstavenstva akciovej spoločnosti odkázal potom minister spravodlivosti na obžalovaciu zásadu, v zmysle ktorej na základe uváženia všetkých dôkazov a okolností prípadu podal prokurátor obžalobu podľa § 234 ods. 1 Tr. por. na tých obvinených, ktorých konanie naplnilo zákonné znaky žalovaných trestných činov. Zároveň pritom k tomu podotkol, že členovia štatutárneho orgánu, ktorí svojim podpisom uzavreli zmluvy o predaji emisných kvót, sa nemôžu skryť za závery či rozhodnutia kolektívneho orgánu obchodnej spoločnosti (nie je tým vylúčená ich priama individuálna trestná zodpovednosť) a rovnako tak ich zodpovednosti nezbavuje ani to, ak ich konanie schválila dozorná rada.

V nasledujúcej časti podaného dovolania minister spravodlivosti poukázal na to, že zo zakladateľskej listiny N. S., a.s. zo 17. decembra 2001 vyplýva, že túto vydal Fond národného majetku Slovenskej republiky (ako právnická osoba zriadená zákonom č. 253/1991 Zb., ktorej hlavnou činnosťou bol prevod majetku štátu na neštátne subjekty) podľa § 162 Obchodného zákonníka, § 12 ods. 2 písm. a) zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby a v súlade s rozhodnutím vlády Slovenskej republiky č. 686 z 18. júla 2001 o privatizácii podniku Stredoslovenské energetické závody, štátny podnik so sídlom v Žiline, a teda v prípade N. S., a.s. išlo o sprostredkovanú 100% majetkovú účasť štátu. Podľa čl. 4 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. je pritom verejný funkcionár povinný pri výkone svojej funkcie presadzovať a chrániť verejný záujem a nesmie uprednostniť osobný záujem pred verejným záujmom. Podľa čl. 2 ods. 1 písm. zb) a čl. 3 ods. 1 uvedeného ústavného zákona (v znení účinnom do 1. januára 2020, pozn.) je verejným funkcionárom aj štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu obchodných spoločností so stopercentnou majetkovou účasťou štátu.

Pokiaľ ide o obhajobu v predmetnej veci prezentované a krajským súdom akceptované závery uvedené v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 30. júna 2015, sp. zn. III. ÚS 132/2015, kde tento o. i. uviedol, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by obchodná spoločnosť so stopercentnou majetkovou účasťou štátu nemohla vlastniť svoj majetok a niesť vlastnú zodpovednosť v majetkovoprávných vzťahoch, pričom taká spoločnosť je od štátu majetkovo nezávislá, v danom ohľade považoval minister spravodlivosti za potrebné upriamiť pozornosť na ustanovenie § 194 ods. 5 Obchodného zákonníka, upravujúceho povinnosť členov predstavenstva vykonávať svoju pôsobnosť s náležitou starostlivosťou (zahŕňajúcou povinnosť vykonávať ju s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej akcionárov), ktorého porušenie sa v obžalobe rovnako kládlo obvineným za vinu, avšak týmto sa krajský súd vôbec nezaoberal. Ide tu pritom o všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovenú povinnosť platiacu generálne, t. j. bez ohľadu na to, či ide o spoločnosť s majetkovou účasťou štátu, Fondu národného majetku alebo súkromnej osoby.

V kontexte posledne spomínaného ustanovenia poukázal minister spravodlivosti tiež na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 25. augusta 2017, sp. zn. Tpj 28/2017 [zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 51/2017, pozn.], keď k tomu dodal, že typickým príkladom úmyselného porušenia povinnosti konateľa/člena predstavenstva pri správe majetku spoločnosti, spojeného s trestnoprávnou zodpovednosťou podľa § 237 Tr. zák., je predaj jej majetku „pod cenu“ - teda za neprímerane nízku protihodnotu. Vzhľadom na okolnosti posudzovaného prípadu, ktoré prechádzali, ale aj nasledovali po uzavretí dotknutých kúpnych zmlúv (najmä však obvineným známe informácie o vývoji a výške cien emisných kvót EUA na burze v deň ich predaja a iné uskutočnené predaje týchto emisných kvót EUA s omnoho vyššou cenou), nemožno potom súhlasiť s obhajobou obvinených Ing. U. U., Ing. F. O. a Ing. U. F. ako členov štatutárneho orgánu N. S., a. s. v tom smere, že svoju pôsobnosť vykonávali v najlepšom záujme spoločnosti. Nie je totiž v najlepšom záujme spoločnosti odpredaj emisných kvót za neprímerane nízku cenu, ktorá bola troj- až štvornásobne nižšia ako v tom čase známa trhovú cenu (podľa Komoditnej burzy Bratislava, a. s. bola 26. februára 2008 trhovú cenu za tonu 20,71 eur, 21. júla 2008 bola cena 24,31 eur a 22. júla 2008 bola cena 24,34 eur).

Ak ide o otázku účtovania emisných kvót, povinnosťou N. S., a. s. (ktorej boli bezodplatne pripísané

emisné kvóty) bolo vzhľadom na usmernenie Ministerstva financií Slovenskej republiky k postupu účtovania a vykazovania emisných kvót č. 58 bod č. 1 podľa § 25, § 27 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve zaúčtovať emisné kvóty typu EUA v deň ich pripísania v ocenení referenčnou, teda trhovou (burzovou) cenou. K uvedenému sa vyjadrovali aj svedkovia Ing. F. X. - predseda burzovej komory Komoditnej burzy Bratislava, a. s., Ing. L. C. - do októbra 2007 pracovníčka na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky, či Ing. B. U. - účtovníčka, vedúca oddelenia informačnej sústavy, ktorá na podnet auditorov upravila v uvedenom smere nesprávne vykonané účtovanie. Ako bolo pritom v danej súvislosti záverom zdôraznené, škodu nie je možné chápať len v účtovnom vyjadrení, t. j. pokiaľ sú aktíva a pasíva vyrovnané, neznamená to, že na majetku spoločnosti škoda nevznikla.

K samotnému určeniu výšky škody minister spravodlivosti uviedol, že táto bola zistená z rozdielu medzi známou trhovou cenou v deň predaja emisných kvót a cenou, za ktorú by boli emisné kvóty aj reálne predané, vrátane nesprávneho spôsobu účtovania emisných kvót. Výška škody bola zistená tiež znaleckým posudkom č. 5/2013 znaleckej organizácie EEI+, v závere ktorého bolo konštatované, že rozdiel, o ktorý prišla N. S., a. s., ak by bola predala kvóty priamo Č., a. s. za rovnaké ceny ako dostala K. I., s. r. o., je 3.950.600 eur, kým rozdiel, o ktorý spoločnosť prišla, ak by kvóty predala za v deň realizácie platné referenčné ceny, je 4.174.680 eur.

Minister spravodlivosti záverom podaného dovolania poukázal na to, že protiprávne konanie obvinených, resp. zistený skutkový stav vyplýva predovšetkým z listinných dôkazov, napr. dotknutých kúpnych zmlúv aj s ich prílohami a dodatkami, ktorých existenciu a pravosť obvinení nespochybnili, zakladateľskej listiny a stanov spoločnosti, štatútu a rokovacieho poriadku predstavenstva spoločnosti, uznesení o hlasovaní predstavenstva a dozornej rady spoločnosti, zápisníc zo zasadnutí predstavenstva, zmluvy o výkone funkcie člena predstavenstva, informácií vo vzťahu k referenčnej cene komodity EUA, mandátnej zmluvy a jej dodatku, súvisiaceho prehľadu o realizovaných obchodoch a na jeho základe vystavených faktúrach, potvrdení Národného registra emisných kvót Slovenskej republiky, správ z peňažných ústavov a štátnych orgánov Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Fondu národného majetku Slovenskej republiky, daňových úradov, Sociálnej poisťovne a iných, ale aj znaleckých posudkov a zápisníc o výsluchoch poškodeného, svedkov (bývalých členov predstavenstva a dozornej rady spoločnosti) a sčasti aj obvinených.

Na základe vyššie uvedených dôvodov minister spravodlivosti najvyššiemu súdu navrhol, aby 1) podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že napadnutým uznesením krajského súdu a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 244 ods. 1 písm. c), § 215 ods. 1 písm. b), § 193 ods. 1 písm. c), § 2 ods. 12 Tr. por. a v ustanoveniach § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a), § 233 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. a) Tr. zák. v prospech obvinených Ing. F. N., Ing. F. U.Y., Ing. U. U., Ing. F. O. a Ing. U. F.; 2) podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj uznesenie okresného súdu zrušil, a tiež aby zrušil aj ďalšie rozhodnutia na nich obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo ich zrušením, stratili podklad; 3) podľa § 388 ods. 1 Tr. por. vec prikázal okresnému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie v potrebnom rozsahu.

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici v rámci svojho stručného písomného vyjadrenia z 19. júla 2018 k podanému dovolaniu uviedol, že toto bolo podané na podnet generálneho prokurátora, pričom s jeho obsahom sa v plnom rozsahu stotožňuje.

K dovolaniu ministra spravodlivosti zaslal súdu 18. júla 2018 písomné vyjadrenie (prostredníctvom svojho obhajcu) i obvinený Ing. F. O.. Ako je zrejmé z jeho obsahu, menovaný považuje podané dovolanie za nedôvodné a právoplatne zastavené trestné stíhanie naopak za zákonné a vecne správne, keď v podrobnostiach odkázal na obsah odôvodnení oboch vydaných rozhodnutí. Právnu argumentáciu, prečo v jeho prípade nemôže ísť o spáchanie trestného činu, uviedol už v sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, pričom na uvedenom bez zmeny zotrváva.

Obvinený ďalej zdôraznil, že ak spoločnosť N. S., a. s. nadobudla emisné kvóty bezodplatne a následne ich predala za akúkoľvek vyššiu hodnotu, nemohla jej logicky, ekonomicky a ani právne vzniknúť žiadna

škoda (žiaden nárok na jej náhradu si ani neuplatnila) - navyše všetky takto získané finančné prostriedky spoločnosť preukázateľne použila iba na riešenie svojej zlej ekonomickej situácie. Pokiaľ ide potom o v dovolaní zmieňovaný a konajúcimi súdmi neakceptovaný znalecký posudok EEI+ (ktorý bol vypracovaný na základe požiadavky vyšetrovateľa), a to v znení všetkých jeho dodatkov, vrátane jeho doplnenia opakovanými výpoveďami prof. Dr. Ing. G. M., DrSc., obvinený má za to, že s týmto zmätočným znaleckým dokazovaním sa podrobne zaoberali tak okresný, ako i krajský súd a svoj postup riadne zdôvodnili. Obvinený sa pritom plne stotožňuje s jasnými a zrozumiteľnými závermi znaleckého posudku ÚSI č. 286/2015, v zmysle ktorých predajom emisných kvót dotknutej spoločnosti žiadna škoda nevznikla.

Na základe vyššie uvedeného obvinený Ing. F. O. záverom najvyššiemu súdu navrhol podané dovolanie podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietnuť s tým, že mu nedalo nepoukázať tiež na to, že orgány činné v trestnom konaní v danej veci vykonávali a hodnotili dôkazy čisto jednostranne v neprospech obvinených a porušovali aj zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania, keďže vyšetrovanie bez zavinenia na strane obhajoby trvalo od obvinenia do podania obžaloby viac ako štyri roky.

Dňa 27. augusta 2018 bolo okresnému súdu doručené písomné stanovisko obvineného Ing. U. U. (rovnako ide o vyjadrenie podané cestou ním zvoleného obhajcu), v ktorom obvinený úvodom predovšetkým upozornil na to, že podľa jeho názoru bolo v danom prípade dovolanie podané neoprávnenou osobou, keďže generálny prokurátor, ktorý naň dal podnet, ho mohol podať sám - § 369 ods. 6 Tr. por. Vo veci konajúce súdy totiž vo svojich rozhodnutiach v podstatných okolnostiach nerozporovali zistený skutkový stav, ale dospeli k záveru o nenaplnení znakov skutkových podstát príslušných trestných činov. Spochybňovanie právneho posúdenia žalovaných skutkov spadá pritom pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., keď pod tento dôvod spadá zároveň i spochybňovanie správnosti použitia hmotnoprávných ustanovení o škode, či o postavení niektorých obvinených ako členov predstavenstva obchodnej spoločnosti s priamou majetkovou účasťou štátu. Z predmetného dôvodu mohol teda rozhodnutie odvolacieho súdu dovolaním napadnúť samotný generálny prokurátor.

Okrem vyššie uvedeného obvinený ďalej zdôraznil, že tiež trvá na tom, že nie je splnený ani dôvod dovolania podľa § 371 ods. 3 Tr. por. a dovolanie je preto nedôvodné. Ako k tomu poznamenal, súdy nižších stupňov vychádzali zo správne zisteného skutkového stavu a pri objasňovaní veci nepochybili, keď hľadanie pochybení na strane súdov v danom ohľade by navyše bolo v rozpore so základnými zásadami trestného konania, podľa ktorých povinnosť zisťovať skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a objasňovať okolnosti svedčiace v prospech aj neprospech obvinených, majú zásadne orgány činné v trestnom konaní (a súdy týmito nie sú). Orgány činné v trestnom konaní si pritom uvedenú povinnosť aj splnili a skutkový stav zistili v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie. Ak na základe takto zisteného skutkového stavu bez dôvodných pochybností potom nemožno usvedčiť obvinených, nie je možné to bez ďalšieho klásť za vinu súdom.

V nasledujúcich častiach písomného stanoviska sa obvinený vyjadril k jednotlivým podstatným výhradám dovolateľa, a síce tak, že:

plne sa stotožňuje s rozhodnutiami oboch súdov v tom smere, že spoločnosti N. S., a. s. predajom emisných kvót nijaká škoda nevznikla, keď uvedený záver jasne vyplýva tak zo znaleckého posudku znaleckej organizácie Znalex, ako i ÚSI, s obsahom ktorých sa dovolateľ vôbec nevysporiadal (nie je rovnako zrejmé, prečo ich označil za neobjektívne);

- dovolateľ sa dostatočne nevysporiadal ani s obsahom znaleckého posudku znaleckej organizácie EEI+, keďže v ňom sa taktiež uvádza, že spoločnosti škoda nevznikla, resp. že škodu nie je možné určiť (čo bolo opakovane tvrdené aj počas štyroch výsluchov znalca, ktorý mal byť zodpovedný za výkon znaleckej činnosti), avšak v dodatku č. 3 k predmetnému posudku znalecká organizácia svoje pôvodné závery poprela a konštatovala vznik škody;

- posledne zmieňovaný znalecký posudok je navyše potrebné považovať za nulitný, a to už zo skôr uvádzaných dôvodov, spočívajúcich v podstate v tom, že prof. Dr. Ing. G. M., DrSc. nebol v čase vykonávania znaleckej činnosti vedený ako znalec tejto znaleckej organizácie, keď tiež je potrebné

upozorniť na to, že predmetná znalecká organizácia nemala uzatvorené ani len poistenie zodpovednosti za škodu, a teda nespĺňala všeobecné podmienky pre výkon znaleckej činnosti podľa § 9 zákon č. 382/2004 Z. z.;

- pokiaľ oba sudy nižšieho stupňa hodnotiac výsledky vykonaného dokazovania, vrátane výsledkov znaleckého dokazovania vo vzájomných súvislostiach, opierajúc sa o zásadu voľného hodnotenia dôkazov, dospeli k záveru, že vznik škody na úkor spoločnosti N. S., a. s. nebol preukázaný, samotné takéto rozhodnutie potom nemožno označiť za nesprávne, resp. také, ktoré by neobstálo z hľadiska jeho prípadného rozporu so zákazom arbitrážnej jurisdikčnej ľubovôle;

- žiaden z členov predstavenstva resp. dozornej rady spoločnosti neporušil všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovenú povinnosť opatrovať alebo spravovať cudzí majetok a ani povinnosť vyplývajúcu z čl. 4 spomínaného ústavného zákona (nespĺňali totiž definíčné znaky verejného funkcionára), či ustanovenia § 194 ods. 5 Obchodného zákonníka, pričom predmetné otázky boli v procese rozhodovania o predbežnom prejednaní obžaloby ťažiskové;

prostredníctvom akcií mal v spoločnosti N. S., a. s. majetkovú účasť Fond národného majetku Slovenskej republiky ako samostatný právny subjekt, nie štát (postavenie samostatnej právnickej osoby zapísanej do obchodného registra s vlastnou právnou subjektivitou vo sfére majetkovoprávnej nemožno porovnávať s majetkovým postavením napr. štátnych rozpočtových alebo príspevkových organizácií), a preto menovaná spoločnosť nie je spoločnosťou so 100% majetkovou účasťou štátu - pokiaľ potom prokurátor v trestnom konaní hovoril o sprostredkovanej (tzv. nepriamej) majetkovej účasti štátu, k tomu obvinený odkázal na rozhodnutie ústavného súdu, sp. zn. III. US 132/2015;

- posudzovanie majetkových dispozícií z pohľadu výhodnosti ich predaja a z pohľadu ich ceny, či spôsobenia škody je primárne súkromnoprávnou problematikou a sporné prípady by mali byť teda riešené najmä v civilných konaniach (aplikácia trestného práva síce nie je vylúčená, avšak aplikácia inštitútov súkromného práva by jej mala predchádzať);

- sporná majetková dispozícia, v podobe uzavretia dvoch kúpnych zmlúv o predaji emisných kvót typu EUA, bola odsúhlasená všetkými členmi predstavenstva aj dozornej rady dotknutej spoločnosti (spolu 14 osobami), ktorí poznali rozhodné okolnosti, ako aj reálnu hospodársku situáciu v spoločnosti, pričom s ohľadom k tomu, že išlo podľa stanov o významnú obchodnú transakciu podliehajúcu schváleniu, ak by čo i len jeden z nich s ňou nesúhlasil, nebolo by k nej došlo;

ani nové vedenie spoločnosti N. S., a. s. spomínanú majetkovú dispozíciu nespochybnilo a voči bývalému vedeniu nevyvodilo žiadnu zodpovednosť, keď uvedená spoločnosť si tiež neuplatnila v žiadnom konaní (civilnom, ani trestnom) nárok na náhradu škody, a napokon za uvedenú majetkovú dispozíciu sa postavil aj jediný akcionár spoločnosti;

- Vyššie ozrejmene uzavrel obvinený Ing. U. U. konštatovaním, že rozhodnutia súdov nižšieho stupňa sú vecne aj právne správne, a preto navrhol dovolanie odmietnuť, keď toto bolo podľa jeho názoru buď v celom rozsahu alebo sčasti podané neoprávnenou osobou. Úplne nakoniec pritom poznamenal, že viaceré skutočnosti aktuálne namietané dovolateľom neboli takto namietané už v konaní pred odvolacím súdom, čo zakladá nemožnosť ich namietania v dovolacom konaní.

- Pomerne rozsiahle vyjadrenie k podanému dovolaniu bolo súdu doručené tiež zo strany obvineného Ing. U. F. (spísané jeho obhajcom) z 5. septembra 2018, ktorý v ňom rovnako najskôr zdôraznil, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s oboma vydanými rozhodnutiami, ako aj skutočnosťami tam uvedenými.

- V úvodnej časti svojho vyjadrenia potom okrem popisu spôsobu predaja pridelených emisných kvót spoločnosťou N. S., a. s. (ktorým nebol porušený žiaden, ani interný predpis), okolností s týmto predajom bezprostredne súvisiacich a tiež následným použitím takto získaných prostriedkov (na záchranu pred úpadkom) osobitne upozornil na to, že za najpodstatnejšie považuje vyriešenie zásadných otázok z pohľadu Trestného zákona, ktorým v podanom dovolaní minister spravodlivosti nevenoval náležitú (až žiadnu) pozornosť, a od ktorých závisí, či reálne mohlo dôjsť zo strany členov predstavenstva dotknutej spoločnosti k naplneniu znakov skutkovej podstaty trestného činu.

- Konkrétne obvinený namietal, že obžaloba mu (ako aj iným spoluobvineným) kládla za vinu spáchanie trestného činu podľa § 237 Tr. zák. z dôvodu porušenia čl. 4 už niekoľkokrát označeného ústavného

zákona č. 357/2004 Z. z. a § 194 ods. 5 Obchodného zákonníka, avšak porušenia ani jedného z uvedených ustanovení sa nemohol dopustiť. V súvislosti s prvým z nich citoval z nálezu ústavného súdu, týkajúceho sa analogického prípadu (z 30. júna 2015, sp. zn. III. ÚS 132/2015), a poukázal na právnu subjektivitu, resp. vo všeobecnosti právne postavenie Fondu národného majetku Slovenskej republiky ako v relevantnom čase jediného akcionára spoločnosti N. S., a. s., ktorého majetok bol oddelený od majetku štátu, s tým záverom, že dotknutý ústavný zákon sa na neho, ako ani ostatných členov predstavenstva spoločnosti nevzťahoval, keďže nemali štatút verejných funkcionárov. V kontexte údajného porušenia povinnosti vyplývajúcej z Obchodného zákonníka potom predovšetkým uviedol, že všetky úkony, ktoré sa v posudzovanom období v mene spoločnosti uskutočňovali, boli vykonané na základe súhlasu všetkých členov jej predstavenstva a následne boli odsúhlasené aj dozornou radou, a preto tu nemožno hovoriť o akomkoľvek konaní v rozpore so záujmami spoločnosti (resp. v neprospech jej akcionárov). Tiež poznamenal, že inú formu predaja emisných kvót nebolo možné pre neistotu v množstve a termíne ich pridelenia zo strany Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky realizovať, že po vykonaní prieskumu trhu bola vybraná najvýhodnejšia ponuka, keď napokon i vykonaný audit konštatoval úsporu 41.000 emisných kvót. Záverom k danému obvineniu pomerne podrobne rozviedol, prečo podľa jeho názoru členovia predstavenstva konali s náležitou starostlivosťou so zdôraznením, že ani samotní akcionári sa nikdy nevyslovili voči predmetnému predaju.

Obvinený v rámci svojho vyjadrenia ďalej vyjadril jednoznačný nesúhlas aj s tým tvrdením dovolateľa, že by v posudzovanej veci mali existovať dve skupiny navzájom si odporujúcich dôkazov v otázke vzniku škody údajne poškodenej obchodnej spoločnosti N. S., a. s., a to s ohľadom aj na zabezpečené znalecké posudky, ale aj na spôsob účtovania emisných kvót. Je síce pravdou, že v priebehu trestného konania boli vo veci vypracované celkovo až tri znalecké posudky, pričom závery posudkov znaleckej organizácie Znalex a ÚSI sú z dôvodu nekonštatovania vzniku škody v rozpore s posudkom znaleckej organizácie EEI+, avšak posledne uvedený posudok je potrebné považovať za nulitný dôkaz (ako to správne vyhodnotili i vo veci konajúce súdy). Dôvodom je najmä tá skutočnosť, že znalecká organizácia EEI+ nespĺňala v čase vypracovania posudku podmienky pre výkon znaleckej činnosti podľa § 9 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z. z., a teda nebola subjektom oprávneným na jeho podanie. Okrem uvedeného sa však na jeho vypracovaní podieľal aj prof. Dr. Ing. G. M., DrSc. ako osoba nemajúca v tom čase zamestnanecký pomer v znaleckej organizácii EEI+, ktorú nezákonnosť pritom nemôže konvalidovať to, že ide v jeho prípade o odborníka v danej oblasti, ako sa toho domáhal dovolateľ. Ten navyše v podanom dovolaní spochybnil závery zvyšných dvoch posudkov vypracovaných osobami odborne spôsobilými a zákonne ustanovenými bez toho, aby k tomu uviedol akékoľvek dôvody.

- Záverom svojho vyjadrenia obvinený Ing. U. F. navrhol pre nesplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 3 Tr. por. podané dovolanie odmietnuť.

- Napokon k dovolaniu ministra spravodlivosti sa spoločným podaním z 1. októbra 2018 (spísaným obhajcom zvoleným na účely dovolacieho konania) vyjadrili aj obvinení Ing. F. N. a Ing. F. U..

Menovaní obvinení pritom v obsahu svojho vyjadrenia v prvom rade uviedli, k čomu má vo všeobecnosti slúžiť dovolanie a kedy môže dôjsť k naplneniu dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 3 Tr. por. s tým, že im nie je jasné, od čoho naplnenie niektorej z alternatív predpokladaných v uvedenom ustanovení odvodzuje dovolateľ. Akékoľvek zdôvodnenie toho, v čom by mali spočívať zákonné dovolacie dôvody, totiž v podanom dovolaní podľa nich absentuje a dovolanie je neurčité a nepreskúmateľné, čím dochádza k porušeniu ich obhajobných práv, ako aj práva na spravodlivý proces. S prihliadnutím na obsah dovolania podľa názoru obvinených minister spravodlivosti v tomto nenapáda nesprávne zistenie skutkového stavu veci, resp. vady vzniknuté pri objasnení veci, ale právne posúdenie zisteného skutku, keď však v takomto prípade mal dovolanie podať sám generálny prokurátor z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a nebol oprávnený podať podnet ministrovi spravodlivosti.

Vo vzťahu k námietkam smerujúcim k hodnoteniu dôkazov konajúcimi súdmi potom obvinení upozornili, že ustanovenie § 371 ods. 3 Tr. por. neumožňuje ministrovi spravodlivosti namietat hodnotenie dôkazov, pokiaľ sa súdy týmito dôsledne zaoberali a rovnako ani dovolací súd nemôže dospieť k inému

hodnoteniu dôkazov, ak sudy nižšieho stupňa dospeli k rozhodnutiu na základe prísne logického úsudku, ku ktorému sa dopracovali na podklade starostlivého posúdenia každého vykonaného dôkazu z hľadiska jeho prípustnosti, závažnosti a vierohodnosti. Proces dokazovania je ovládaný zásadou voľného hodnotenia dôkazov a právna úprava neurčuje (a ani určovať nemôže) konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo postupovať v konkrétnom prípade pri určovaní rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazu. Jediným všeobecným pravidlom je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a sudy postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

- Obvinení Ing. F. N. a Ing. F. U. majú teda v súhrne za to, že jednak vo veci konajúce sudy postupujúce podľa § 2 ods. 12 Tr. por. dospeli k správnym skutkovým zisteniam, a jednak minister spravodlivosti neuviedol v podanom dovolaní v skutočnosti žiadne argumenty spadajúce pod ním označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 3 Tr. por., a preto navrhli dovolaciemu súdu dovolanie na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť ako nedôvodné.

- V rámci neskôr súdu doručeného samostatného podania len obvineného Ing. F. N. z 13. marca 2020 považoval menovaný navyše za nevyhnutné najvyšší súd upozorniť aj na iné právoplatné rozhodnutia, týkajúce sa jeho osoby a vychádzajúce z rovnakého, resp. analogického skutkového a právneho stavu (tieto v prílohách predmetného podania aj súdu predložil). Konkrétne ide o uznesenie Krajskej prokuratúry v Žiline zo 16. januára 2020, č. k. Kv 9/20/5500-4, a rozsudok Okresného súdu Trnava zo 14. marca 2019, sp. zn. 2T/52/2015, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo 16. januára 2020, sp. zn. 3To/133/2019. V oboch týchto prípadoch bolo pritom konštatované, že skutky, kladené mu za vinu, nie sú trestnými činmi a z uvedeného dôvodu je preto názoru, že rovnako správne bolo vykonané právne posúdenie aj v aktuálne dovolacím súdom posudzovanej veci. Záverom obvinený na margo uvedeného zdôraznil, že v zmysle rozhodovacej činnosti ústavného súdu k imanentným znakom právneho štátu patrí aj princíp právnej istoty, ktorého súčasťou je o .i. požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaných rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď s tým, že odlišná rozhodovacia činnosť súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ nie je objektívne a rozumne odôvodnená, je ústavne neutržateľná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolanie bolo podané ministrom spravodlivosti ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 1 Tr. por., na podnet osoby, ktorej zákon právo na podanie dovolania z dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por. nepriznáva, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por., s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a s uvedením dôvodov dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Nezistiac dôvody pre odmietnutie dovolania podľa § 382 Tr. por. najvyšší súd viazaný jeho dôvodmi (§ 385 ods. 1 Tr. por.) preskúmal následne zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorému podal minister spravodlivosti dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 3 Tr. por. je v posudzovanej veci daný.

Podľa § 244 ods. 1 písm. c) Tr. por. pri predbežnom prejednaní obžaloby súd trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 215 ods. 1.

Podľa § 215 ods. 1 Tr. por. prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak (a) je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, (b) nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, (c) je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený, (d) je trestné stíhanie neprípustné podľa § 9, (e) obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný, (f) obvinený mladistvý, ktorý v čase činu neprekročil pätnásť rok veku, nedosiahol takú úroveň rozumovej a mravnej vyspelosti, aby mohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, (g) sa schváli zmier medzi obvineným a poškodeným, alebo (h) zanikla trestnosť činu.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Podľa § 371 ods. 3 Tr. por. minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení treba najprv vo všeobecnej rovine uviesť, že zastaviť trestné stíhanie pri predbežnom prejednaní obžaloby podľa § 244 ods. 1 písm. c) Tr. por. a to z niektorého z dôvodov podľa § 215 ods. 1 Tr. por. nie je možné, ak o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, resp. o jeho páchatelovi, existujú z dôkazného hľadiska pochybnosti, nejasnosti alebo rozpory a záver o tom, ktoré dôkazy môžu byť podkladom skutkových zistení záleží iba na ich posúdení. V takejto situácii je totiž nutné nariadiť hlavné pojednávanie, jednotlivé dôkazy vykonať a až na základe vyhodnotenia takto bezprostredne a ústne vykonaných dôkazov, a to v súlade s § 2 ods. 12 Tr. por., môže súd vyvodiť skutkové závery a na to nadväzujúce právne závery a o skutku rozhodnúť.

Inak povedané, k zastaveniu trestného stíhania, v takom rozsahu ako v prípravnom konaní, môže pri predbežnom prejednaní obžaloby dôjsť iba vtedy, ak je už zo spisu obžaloby zrejmé (očividné), že iný procesný postup by v zásade nemohol zmeniť nič na závere, (i) že je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, (ii) že tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, (iii) že je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený, (iv) že je trestné stíhanie neprípustné podľa § 9, (v) že obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný, (vi) že obvinený mladistvý, ktorý v čase činu neprekročil pätnásť rok veku, nedosiahol takú úroveň rozumovej a mravnej vyspelosti, aby mohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie a (vii) že zanikla trestnosť činu.

Z tohto zároveň plynie, že ak niektorý z vyššie uvedených záverov je podmienený zistením súdu, že niektorý z dôkazov, o ktoré sa opiera obžaloba, nie je procesne použiteľný, a to v dôsledku toho, že bol získaný nezákonným spôsobom, musí ísť o takú chybu, ktorá nie je v ďalšom konaní, napr. odmietnutím obžaloby a vrátením veci prokurátorovi alebo v rámci prejednania veci na hlavnom pojednávaní, odstrániteľná.

Nerešpektovanie týchto limitov zastavenia trestného stíhania pri predbežnom prejednaní obžaloby, ktorých cieľom je upraviť postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu tak, aby trestné činy boli náležite zistené (§ 1 Tr. por.), môže potom naplniť dôvod dovolania podľa § 371 ods. 3 Tr. por. v tom, že pri zisťovaní skutkového stavu veci boli závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

V tomto kontexte potom musí najvyšší súd prisvedčiť námietkam dovolateľa a konštatovať, že dôvody, ktoré viedli súdy oboch stupňov k zastaveniu trestného stíhania v posudzovanej veci, nemôžu obstáť.

Konkrétne, z odôvodnenia uznesenia okresného súdu vyplýva, že k záveru, že predmetné skutky nie sú trestnými činmi dospel primárne na základe toho, že obvinení neporušili všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovenú povinnosť opatrovať alebo spravovať cudzí majetok, keďže v ich prípade sa nedá aplikovať čl. 4 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (v znení účinnom do 1. januára 2020) a bez bližšieho relevantného vysvetlenia ani ustanovenie § 194 ods. 5 Obchodného zákonníka.

S tým však nemožno súhlasiť, keďže podľa ustálenej judikatúry platí, že porušením povinnosti postupovať pri výkone funkcie s náležitou starostlivosťou, ktorá v prípade členov predstavenstva, podľa už zmieneného ustanovenia Obchodného zákonníka, zahŕňa aj povinnosť vykonávať ju s odbornou starostlivosťou, môže člen predstavenstva spáchať trestný čin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 alebo § 238 Tr. zák., za predpokladu, že budú naplnené aj ostatné znaky

niektorého z týchto trestných činov (primerane pozri stanovisko trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 51/2017). Tejto zodpovednosti ho pritom nemôže zbaviť ani prípadné zistenie (presvedčenie) súdu, že obžaloba mala byť v konkrétnej veci podaná aj na ďalších členov predstavenstva. V trestnom procese vybudovanom na obžalovacej zásade (akuzačnom princípe) sú totiž základné procesné funkcie - obžaloba, obhajoba, rozhodnutie - rozdelené medzi rozdielne procesné subjekty. Funkcia žalobcu je v slovenskom trestnom konaní zverená výlučne prokurátorovi [§ 2 ods. 15, § 231 písm. a), § 237 ods. 1, ods. 2 Tr. por.], zo samostatného postavenia ktorého okrem iného vyplýva, že súd ho nemôže žiadnym spôsobom nútiť, aby podal obžalobu aj na ďalšie osoby (primerane pozri rozhodnutie zverejnené pod č. 53/1990).

V nadväznosti na uvedené je v tejto veci rozhodujúce, že podľa skutkov v bodoch 1) a 2) obžaloby je obvineným Ing. U. U., Ing. U. F. a Ing. F. O. - veľmi zjednodušene povedané - kladené za vinu práve to, že ako členovia predstavenstva obchodnej spoločnosti N. S., a. s. nepostupovali pri predaji emisných kvót s odbornou starostlivosťou, v dôsledku čoho mali tieto predať za cenu nižšiu, než mohli [v prípade skutku v bode 1) o 2.074.110,- eur a v prípade skutku v bode 2) o 1.592.100,- eur], a obvinený Ing. F. N. a Ing. F. U. sa mali na tomto konaní zúčastniť ako organizátori. Tieto skutkové závery obžaloby pritom prvostupňový súd ale ani súd druhého stupňa nijako nespochybnili.

Zároveň, keďže podstata protiprávneho konania obvinených má spočívať v tom, že porušením svojich zákonných povinností mali predať pridelené emisné kvóty za menej, než mohli, neobstoja ani záver súdu prvého stupňa, ktorý si v celom rozsahu osvojil i krajský súd, a síce, že poškodenej obchodnej spoločnosti nevznikla žiadna škoda, pretože práve tržba z predaja bezplatne pridelených emisných kvót, ktorá zvýšila zisk spoločnosti, zlepšila jej hospodársky výsledok, pričom získané finančné prostriedky boli použité na úhradu záväzkov spoločnosti. Podľa § 124 ods. 2 Tr. zák. sa totiž škodou rozumie aj ujma na zisku, ktorý by poškodený mohol odôvodnene (v okolnostiach posudzovanej veci pri riadnom plnení povinností členmi jeho štatutárneho orgánu) dosiahnuť. Treba pritom zdôrazniť, že pre záver o tom v akej výške (ak vôbec) bola trestným činom spôsobená škoda je to, či sa obchodná spoločnosť N. S., a. s. sama cíti byť poškodenou a či si uplatnila nárok na náhradu škody, irelevantné, ale tento záver musí vychádzať z vykonaného dokazovania. Ak okresný súd opiera tento záver o znalecký posudok ÚSI, úplne prehliada rozdielne závery posudku znaleckej organizácie EEI+, a preto (ako už bolo uvedené) nemohol v takejto situácii o zastavení trestného stíhania rozhodnúť pri predbežnom prejednaní obžaloby.

- Pokiaľ krajský súd v tomto smere spochybnil (nad rámec dôvodov prvostupňového rozhodnutia) aj procesnú použiteľnosť posledne zmieneného znaleckého posudku z dôvodu, že mal pochybnosť, či sa znalec h. prof. Dr. Ing. G. M., DrSc. mohol podieľať na jeho vypracovaní, keďže v čase jeho vypracovania nebol členom pracovnej skupiny znalcov predmetnej znaleckej organizácie, treba uviesť, že ani ním uplatnené výhrady nie sú opodstatnené.

Podľa § 143 ods. 1 Tr. por. orgán činný v trestnom konaní alebo súd priberie do trestného konania na podanie znaleckého posudku podľa § 142 predovšetkým znaleckú organizáciu špecializovanú na činnosť, ktorá je obsahom znaleckého posudku. Táto organizácia v znaleckom posudku uvedie meno znalca, ktorého možno vypočítať k obsahu znaleckého posudku.

Podľa § 152 ods. 1 Tr. por. na ustanovenie znalca, spôsobilosť na túto funkciu a vylúčenie z nej, o práve odoprieť vykonanie znaleckého posudku, o sľube znalca pred vykonaním znaleckej činnosti, o pribratí konzultanta, ako aj náhrade hotových výdavkov a o odmene za znalecký úkon sa vzťahujú osobitné predpisy.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase pribratia znaleckej organizácie EEI+ do konania (ďalej len „zákon o znalcoch“) znalec, tlmočník alebo prekladateľ je fyzická osoba alebo právnická osoba splnomocnená štátom na vykonávanie činnosti podľa tohto zákona, ktorá je zapísaná v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov.

Podľa § 4 ods. 4 písm. b) zákona o znalcoch do oddielu na zápis znalcov sa zapisuje právnická osoba ako znalecká organizácia, ak spĺňa podmienky § 6 ods. 1, alebo ako znalecký ústav, ak spĺňa podmienky podľa § 19 ods. 4.

Podľa § 6 ods. 1 zákona o znalcoch Ministerstvo zapíše do zoznamu do 60 dní od doručenia písomnej žiadosti o zápis právnickú osobu ako znaleckú organizáciu, ak (a) je špecializovaná na výkon znaleckej činnosti v odbore alebo v odvetví, ktoré je predmetom písomnej žiadosti o zápis, (b) aspoň traja jej spoločníci, členovia, štátni zamestnanci alebo zamestnanci v pracovnom pomere dohodnutom na neurčitý čas sú znalcami zapísanými v príslušnom odbore a nie sú spoločníkmi, členmi alebo zamestnancami inej právnickej osoby zapísanej v zozname, (c) určila zodpovednú osobu za výkon znaleckej činnosti; táto osoba musí byť zapísaná v zozname ako znalec a zároveň musí byť jej spoločníkom, členom, štátnym zamestnancom, štatutárnym orgánom alebo členom jeho štatutárneho orgánu, (d) má materiálne vybavenie postačujúce na výkon znaleckej činnosti, (e) nebola v posledných troch rokoch vyčiarknutá zo zoznamu podľa § 27 ods. 3 písm. d).

Podľa § 16 ods. 1 zákona o znalcoch znalecká činnosť je špecializovaná odborná činnosť vykonávaná za podmienok ustanovených v tomto zákone znalcami pre zadávateľa. Úkonmi znaleckej činnosti sú najmä znalecký posudok a jeho doplnok, odborné stanovisko alebo potvrdenie a odborné vyjadrenie a vysvetlenie.

Podľa § 16 ods. 2 písm. a) zákona o znalcoch znalec je povinný vykonávať znaleckú činnosť osobne, ak ide o fyzickú osobu; to neplatí, ak osobitný predpis ustanovuje inak.

Podľa § 15 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 490/2004 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase pribratia znaleckej organizácie EEI+ do konania (ďalej len „vyhláška“) znalecký úkon vykonaný znaleckou organizáciou alebo znaleckým ústavom podpisuje štatutárny orgán a osoba zodpovedná za výkon znaleckej činnosti v danom odbore. Pri vypracovaní znaleckého úkonu sa uvedie, kto ho vypracoval a kto môže pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci osobne potvrdiť jeho správnosť a podať žiadané vysvetlenia.

Z citovaných ustanovení zákona o znalcoch a vyhlášky v žiadnom prípade nevyplýva, že by znalecká organizácia mohla znaleckú činnosť vykonávať len prostredníctvom osôb uvedených v § 6 ods. 1 písm. b) a c) zákona o znalcoch. Toto ustanovenie totiž upravuje iba podmienky zápisu právnickej osoby do zoznamu znalcov ako znaleckej organizácie a (v čase zabezpečenia predmetného znaleckého posudku) nijak nebránilo tomu, aby takáto znalecká organizácia vykonávala znaleckú činnosť aj prostredníctvom ďalších fyzických osôb, za predpokladu, že boli znalcami v príslušnom odvetví (§ 143 ods. 1 veta druhá Tr. por.). Práve pre takéto prípady musí mať každá znalecká organizácia určenú osobu zodpovednú za výkon znaleckej činnosti ako odborného garanta. K opačnému záveru nemožno dospieť ani na základe § 15 vyhlášky, ktorý upravuje iba to, kto má znalecký úkon vykonaný znaleckou organizáciou podpísať, a nie to kto je oprávnený ho vykonať.

V prospech takéhoto výkladu dotknutých ustanovení svedčí napokon aj ustanovenie § 16 ods. 3 zákona o znalcoch v dnes účinnom znení, ktoré (na rozdiel od právnej úpravy účinnej v čase pribratia znaleckej organizácie do konania) už výslovne upravuje výkon znaleckej činnosti znaleckou organizáciou. Podľa tohto ustanovenia môže znalecká organizácia vykonávať znaleckú činnosť aj prostredníctvom iných osôb, než uvedených v § 6 ods. 1 písm. b) a c) tohto zákona (napr. aj prostredníctvom zamestnanca v pracovnom pomere na dobu určitú alebo v obdobnom pracovnoprávnom vzťahu) za predpokladu, že sú znalcami v príslušnom odvetví a nie sú spoločníkmi, členmi, štatutárnym orgánom alebo členmi štatutárneho orgánu, prokuristami alebo zamestnancami inej právnickej osoby zapísanej v zozname.

- Z pohľadu procesnej použiteľnosti posudku znaleckej organizácie EEI+ je teda podstatné, že táto znalecká organizácia je záujmovým združením právnických osôb, v mene ktorej bol (a je) oprávnený

konať práve h. prof. Dr. Ing. G. M., DrSc., ktorý sa zároveň ako znalec zapísaný v príslušnom odvetví podieľal na jeho vypracovaní a doplnení.

Aj v tomto smere sú tak námietky dovolateľa opodstatnené. Pritom so zreteľom na ustanovenie § 374 veta druhá Tr. por., podľa ktorého podnet podľa odseku 3 nemožno použiť na podanie dovolania, ako ho podala osoba uvedená v § 369 ods. 2 alebo 5, namietaná okolnosť bola tejto osobe známa už v pôvodnom konaní a nebola namietaná najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, treba uviesť, že za procesne nepoužiteľný označil predmetný znalecký posudok až krajský súd. Námietky svedčiace o opaku tak mohol generálny prokurátor uplatniť až v podnete na podanie dovolania.

Len pre úplnosť sa v tejto súvislosti žiada dodať, že aj keby bol názor krajského súdu, že na posudok znaleckej organizácie EEI+ nie je možné prihliadať, správny (s čím sa dovolací súd z už uvedených dôvodov nestotožnil), zákonu zodpovedajúcim by bolo odmietnutie obžaloby a vrátenie veci prokurátorovi podľa § 244 ods. 1 písm. h) Tr. por., keďže by nešlo o chybu, ktorá by bola v ďalšom konaní neodstrániteľná.

V nadväznosti na uvedené nemôže potom obstať ani názor súdu prvého stupňa, že ak skutky v bodoch 1) a 2) obžaloby nevyhodnotil ako trestnú činnosť, nie je trestným ani skutok uvedený v bode 3) obžaloby, posúdený ako obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. a) Tr. zák., z dôvodu, že ide o tzv. spojené nádoby.

Napokon, pokiaľ ide o argumentáciu, ktorú jednotliví obvinení uplatnili vo svojich vyjadreniach k dovolaniu a ktorá ide vo viacerých smeroch nad rámec argumentov, ktoré viedli súdy oboch stupňov k zastaveniu trestného stíhania, treba uviesť, že táto stojí mimo rozsah prieskumu dovolacieho súdu. Ten je totiž v okolnostiach posudzovanej veci obmedzený na zodpovedanie otázky, či pri predbežnom prejednaní obžaloby boli splnené podmienky na zastavenie trestného stíhania z dôvodu, že predmetné skutky nie sú trestnými činmi a nie je dôvod na postúpenie veci, teda či už zo spisu obžaloby je zjavné, že iný procesný postup súdu by na tomto závere nemohol nič zmeniť. To však neznamená, že by snád' obvinenými použité argumenty boli z pohľadu rozhodnutia vo veci samej bezvýznamné. Práve naopak, a na základe vykonaného dokazovania sa s nimi budú musieť súdy v novom konaní dôsledne vysporiadať.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k tomu, že na podklade dovolania ministra spravodlivosti rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.